

Districte de Nou Barris
Pl. Major de Nou Barris, 1
08042 Barcelona
93.291.68.00
www.bcn.cat/noubarris

CONSELL SECTORIAL DE DRET A LA SALUT –MONOGRÀFIC DE SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA - RESUM DELS PUNTS DE L'ORDRE DEL DIA I ACORDS

Data: 30 de gener de 2023

Hora: 10.30 a 13h

Lloc: La Bòbila de Porta, Plaça Sóller, 1

Persones assistents

Presidència: Esther Flaquer

Vicepresidenta Primera: Trini Cuesta

Vicepresident Segon: Jordi Armengol (Consorti Sanitari de Barcelona, CSB)

Representants d'Entitats/Associacions: Entitat SAP Muntanya, Acció contra violència domèstica, AV Porta, AV. Verdum, AV Guineueta, Accions Fem, persones sordes i intèrprets.

Representants de Serveis Públics: Marina Martínez (Hospital Vall d'Hebron); Yaira Paredes, Roser Busquets i Marta Comerma (CAP CIS Cotxeres); Judith Balaguer, Noemí Martín i Clara Solas (URC Dr. Pi i Molist H. Santa Creu i St. Pau); Irene Garcia, Noèlia Vázquez i Ana Fernández (ASPB); Cristina López (CSB); Blanca Port (Comissió Salut Sant Andreu); Ana Zaragoza, Jordina Munrós, Olga Gracia (ASSIR-ICS)

Consellers o conselleres o altres representants polítics: Gemma Tarafa i Carolina Recio (BCN Comú); Montserrat Cuspinera Inglés (ERC)

Tècnics o tècniques municipals: Davide Malmusi i Núria Espriu (Direcció de Serveis de Salut, Ajuntament de Barcelona); Carme Balboa (Centre SSocials Porta-Vilapicina); Gemma Gálvez (IMPD); M Blanca Catalá (secretària del Consell, que fa aquest resum)

Assistents: 50 persones

Ordre del dia

- Presentació inaugural per part de Gemma Tarafa Orpinell, regidora de Salut, Envel·liment i Cures
- Exposició de la feina compartida de l'Estratègia de Salut Sexual i Reproductiva (ESSIR)
- Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) des de l'atenció primària: què és, funcionament, cartera de serveis, calendari recomanat de revisions per part de ginecologia/llevadores (citologies, proves virus papil·loma, mamografies,...)
- Accessibilitat de l'ASSIR
- Torn obert de paraules

Síntesi

Gemma Tarafa fa la presentació de la jornada i destaca la feina feta des de l'Ajuntament de Barcelona en col·laboració amb entitats i serveis públics de l'Estratègia de Salut Sexual i Reproductiva.

Davide Malmusi explica en què consisteix l'Estratègia de Salut Sexual i Reproductiva, basada en els drets humans, sexuals i reproductius. Fa un repàs de la feina feta des de l'inici, al 2014, fins l'actualitat: elaboracions de materials de difusió (avortament, mètodes anticonceptius), formació a agents comunitàries en salut sexual i reproductiva, cuidem la salut sexual també en temps covid, jornada dret a l'anticoncepció, projectes,...

<https://media-edg.barcelona.cat/wp-content/uploads/2023/02/01122652/2023-01-30-Presentacio-ESSIR-nou-barris.pdf>

Jordi Armengol comenta que cal prioritzar actuacions i en aquest tema l'esforç compartit amb l'ESSIR ajuda molt. La situació sanitària actual és complexa i la cartera de serveis és molt àmplia i els professionals actuals no són suficients.

Ana Zaragoza i Olga Gràcia (llevadores) i Jordina Munrós (ginecòloga) expliquen què és i què es fa des de l'ASSIR, funcionament, cartera de serveis, ... i la situació d'accessibilitat al servei a l'actualitat.

<https://media-edg.barcelona.cat/wp-content/uploads/2023/02/01122710/ASSIR-Caretra-de-Serveis-NB-2023-def.pdf>

A destacar:

- L'ASSIR és un servei d'atenció primària d'accés directe, no cal derivació prèvia de medicina de família.

- A Nou Barris hi ha 6 unitats ASSIR: Rio Janeiro, Guineueta, Turó, Roquetes, Chafarinas, Ciutat Meridiana.
- A l'actualitat, hi ha una manca de professionals sanitaris en general. També manquen llevadores i sobre tot ginecòlogues a l'Atenció Primària. Això obliga a reorganitzar el servei. És el cas de l'ASSIR del CAP Guineueta, ginecologia de desplaçarà a l'ASSIR de CAP Turó al febrer per tal de donar un millor servei. Aquest moviment assegura més prestació de serveis i poder cobrir baixes del personal amb més facilitat.
- Hi ha una desconeixement per part de les dones de quan han de fer-se revisions degut a què hi ha hagut canvis en els Protocols. A l'actualitat, existeixen dos programes de diagnòstic precoç: el de càncer de cèrvix (a càrrec de l'ASSIR) i de càncer de mama (a càrrec de l'Agència de Salut Pública de Barcelona- ASPB). A part de les visites preventives, la dona ha d'anar a consulta quan té simptomatologia.
- Moments com l'arribada de la menstruació, el consell reproductiu, l'embaràs i la menopausa són susceptibles de més educació sanitària per apoderar la dona que encara té molt desconeixement del seu propi cos.
- El metge de família també coneix els protocols de diagnòstic de càncer de mama i pot derivar a proves, amb independència de l'ASSIR.

2. LA CIUTADANIA TÉ LA PARAULA

Els veïns i les veïnes fan les següents preguntes, comentaris o expressen les següents queixes o peticions, que es remeten als departaments municipals corresponents:

Preguntes/Comentaris	Respostes
Es demana al CSB que s'enforteixi l'Atenció Primària i el servei ASSIR. Hi ha un problema estructural de anys i no s'ha posat remei.	
Preocupen els adolescents. La menstruació pot restar capacitats. Cal formació en equitat menstrual a treballar als instituts.	S'han començat a fer xerrades sobre equitat menstrual a noies i nois de 3er d'ESO. La jove sempre pot anar a la Tarda Jove per rebre consell menstrual.
Preocupen les proves diagnòstiques rebutjades (mamografies,...)	S'ha treballat molt el protocol de tramitació de prova diagnòstica i no s'han trobat amb proves rebutjades. La població ha de saber que han variat els protocols: ara les dones que tenen un antecedent familiar amb càncer de mama no han de fer-se mamografia cada any. Segons el <i>programa de prevenció de</i>

	<p><i>càncer de mama per a dones 50-69 anys</i>, correspon una mamografia cada 2 anys i es programen des de l'ASPB-Hospital de referència (citació per carta). Si la ginecòloga valora risc, antecedents,... es pot fer mamografia en qualsevol moment.</p>
Falten radiòlegs a l'Atenció Primària, s'ha reduït considerablement el seu nombre.	El problema es coneix.
Cal reprendre el grup de menopausa del CAP Rio de Janeiro. Cal més difusió de les accions que es fan des de l'ASSIR perquè la gent pugui participar i beneficiar-se.	
Els ASSIR depenen de l'ASPB?	No, no depenen de l'Agència de Salut Pública. És un servei d'Atenció Primària. És el programa de diagnòstic precoç de càncer de mama el que depèn de l'ASPB i l'ASSIR no té accés al resultat de la mamografia feta.
Preocupa que ginecologia de CAP Guineueta es desplaci a CAP Turó	Comportarà haver de desplaçar-se una mica més lluny, però no s'ha de viure com una pèrdua, perquè assegurarà una millor i més àmplia prestació del servei de dilluns a divendres.
Ginecologia de CAP Ciutat Meridiana també s'ha desplaçat, aquesta a Sant Andreu	És per un altre motiu, per obres al CAP. Tornarà quan acabin les obres. El servei de llevadores continua al territori.
La dona continua tenint desconeixement del seu cos. Cal fer més formació sobre autoexploració mamària per apoderar la dona. Es podrien fer tallers?	L'ASPB està pilotant nous programes a treballar a 5è i 6è de primària i 1er i 2n d'ESO. S'està treballant amb el Consorci d'Educació, però les famílies poden tenir resistències. S'ensenya a autoexplorar-se des de la consulta oportunista.
Les persones grans consulten sobre salut sexual,... a l'ASSIR? ES fan tallers afectivo	No hi ha gaires consultes. L'ASPB fa tallers

sexuals amb gent gran?	d'educació sexual.
Encara hi ha més coses a treballar sobre Salut Sexual i Reproductiva: arribar a dones migrants i que coneguin cartera de serveis de l'ASSIR, poder accedir a IVE,...; violència obstètrica, objecció de consciència en IVE.	A Nou Barris l'objecció de consciència per l'IVE no és un problema. La pastilla de l'endemà és una urgència i la persona pot obtenir-la a l'ASSIR, però també al CUAP o EAP.
Hi ha perfils de dones a les quals els costa anar al metge, ASSIR,... Moltes vegades van acompanyades, el que els impedeix explicar temes.	Les professionals ho saben i fan els possibles per atendre la dona sola a la consulta.
Es vol agrair la feina que fa l'ASSIR i l'esforç de reorganització per tal d'assegurar la qualitat del servei tot i la manca de professionals. Les ponents han sabut mostrar la seva orientació de servei.	L'ASSIR i l'ESSIR agraeixen la possibilitat de donar a conèixer la seva feina.

Districte queda obert a generar altres ocasions per treballar temes d'interès en la línia de la salut sexual i reproductiva de la dona.